

VERVOLG

VAN HET GROOT PLAKKAATBOEK 'S LANDS VAN UTRECHT.

EERSTE BOEK.

Behelzende al hetgeen den Staat en de Regering, mitsgaders de algemeene policie van den Lande van Utrecht betreft.

EERSTE TITEL.

Rakende den Staat en de Souvereiniteit 's Lands van Utrecht.

EERSTE DEEL.

Nopens de translatie van de Temporaliteit door Bisschop Hendrik van Beijeren aan Keizer Karel V.

1. RAPPORT *van het voorgevallene op de dagvaarden, te Schoonhoven gehouden, tusschen de afgevaardigden van Keizer Karel V en die van den Bisschop en de Staten van Utrecht. 20-22 November 1525.*¹

Memorie om rapport te doen beroerende die saecken, gehandelt opte dachfaert van Scoenhoven, anno 1525, in Novembri, inter agentes Cæsaris Majestatis ex una et Episcopum trajectensem ex altera.

Item opten 20. dach van Novembri in desen jaere van 1525, sijn die Deputaten van ons gen. Heere van Utrecht, metgaeders die Deputaten der drie Staeten des Nederstichts, gecompareert tot Scoenhoven 'tsavonts in de herberge.

Item opten 21. dach des maendts voorscreven, also die Deputaten der Keys. Maj. noch niet gecomen en waeren, en heeft men niet besoigneert mit denselven Deputaten, maer heeft men overlacht hoe men die communicatie aenstaende best inleggen soude.

Item opten 22. dach daernaevolgende sijn die Deputaten van beyden sijden gecompareert in 't Carmeliter clooster, aldair die Deputaten der Keys.

Maj. toonden hare commissie ende begeerden die commissie der Deputaten ons gen. Heeren ende sijn Gen. Staeten te sien, ofte ten minsten die Deputaten voorscreven beloven soudens ons gen. Heere ende sijn Gen. Staeten, sulcks alsoe daer getracteert soude worden, rateficieren ende approberen soudens.

Item was daer weder op geseyt, dat commissie te doen ofte geloven dat onze gen. Heere ende sijn Gen. Staeten, sulcks als dair getracteert soude werden, rateficieren ende approberen soudens, ongewoonlick waer ende men dies gelijk niet te gebrucken en plach, maer van ouden gewoonten was dat men een acte van den Hove van Hollant te geven plach, alst oock nu by Mr. Jan van Duvenvoorde belieft was, dat alsulcke dagen, als men nu tot Scoenhoven hielt, jegens oude concordaten, ons gen. Heere ende sijn Gen. Staeten niet præjudiciabel wesen en soudens ende dat men die eerste

¹ Bij alles wat in het Utr. plakkaatboek, in de werken van Matthaëus, in de Analecta belgica van Hoyneck van Papendrecht, in het Archief voor kerkel. en wereldlijke geschiedenissen van Dodt en Jhr. Mr. A. M. C. van Asch van Wijck en door eenige andere schrijvers, als Hortensius, Bor enz. is medegedeeld, voegen wij hier nog enkele onbekende stukken betreffende het overgaan van het wereldlijk bewind des bisdoms in handen van Keizer Karel V.

justificatie van syn persoon meende by te brengen, dat hy dien aengaende sich sal adresseren aen syn Konincklycke Majesteit van Groot-Brittannien.

Resolutie, waer by 't Hoff is geauthoriseert, om te erkennen over vindicatie van Leengoed, volgens de Resolutie van den Jaere 1660.

Extract uittet Reces des Landt-daghs in Novembri en Decembri 1699. en vervolgens in Aprili en Majo 1700. binnen Zutphen ordinarie gehouden.

Sabatthi den 2. Decembris

Op requeste van Steven van Rhemen tot Rhemenshuisen, versoekende authorisatie op 't Hoff Provintiael, om enige Lenen voor het selve, gelegen in de Heerlyckheid Bredevoort, waer van eygenaeren syn de Erffgenaemen van de Major Asbeeck tot Dravenshorst, te mogen vindiceren, in conformité van de Resolutie van den Jaere 1660.

HAer Edele Mogende hebben de versochte authorisatie op 't Hoff voorschreven geaccordeert en toegefaen.

Resolutie, approberende een Verkopinge van een Rysweerdje, door die van de Rekening, in kraght van 's Landtschaps authorisatie, gedaen.

Extract uittet Reces des Landt-daghs in Novembri en Decembri 1699. en vervolgens in Aprili en Majo 1700. binnen Zutphen ordinarie gehouden.

Lunæ den 4. Decembris

HAer Edele Mogende hebben geaccordeert sodeane Verkopinge, als door die van de Rekenkaemer deser Provintie, in kraght van authorisatie van de Landtschap de dato den 5. Junii 1699. met Ottho van Wyhe, Heer tot Echtelt, van seecker Rysweerdje, gelegen aen den Steenoven, gemelten Ottho van Wyhe toestendig, voor een somma van 500. gulden is ingegaen, en waer van op huden by missive van den 2. Decembris haer Edele Mogende hebben kennisse gegeven.

Resolutie, om by gebreck van Allodiale goederen, op Leengoederen na Landtrechten te mogen procederen.

Extract uittet Reces des Landt-daghs in Novembri en Decembri 1699. en vervolgens in Aprili en Majo 1700. binnen Zutphen ordinarie gehouden.

Lunæ den 4. Decembris

Op requeste van Rudolph Buddingh, volgens de obligatie aen de Erffgenamen van Gerard Piper, in leven Colonel en Brigardier, een merckelycke somma ten achteren synde, versoekende, om by gebreck van Allodiale, op de Leengoederen van gemelten Piper na Landtrechten te mogen procederen.

Fiat observatis observandis.

NB. Het selve word observatis observandis ordinair geaccordeert.

Resolutie, waer by het betrecken der Debituren van Uitgangen, Stedigheid, Thinsen, als anders, is gerenvoyeert ten behoorycken Landt- en Stadtrechten.

Extract uittet Reces des Landt-daghs in Novembri en Decembri 1699. en vervolgens in Aprili en Majo 1700. binnen Zutphen ordinarie gehouden.

Martis den 5. Decembris

Op requeste van Gooswyn van Steenler, Volmachtiger van den Commendeur der Maltheser Order tot Rotenburgh, &c. versoekende authorisatie op 't Hoff Provintiael, om voor 't selve in rechten te betrecken sodeanige Debituren, als wegens Uitgangen, Stedigheid, Thinsen, als anders, verschult syn.

HEbben haer Edele Mogende gerenvoyeert ten behoorycken Landt- en Stadtrechten.

Inductie, Respeyt ofte Cessie, ofte naer dat sy fullen hebben te voorschyn gebracht hunne Registers, Journaelen, Boecken van Commercie ofte andere in conformiteyt van den sesden artikel, eenige betaeling te doen, selfs aen de wettige Crediteuren, op pene dat sy fullen verclaert worden vervallen te zyn van het beneficium d'welck sy versoeken ofte becomen hebben, ende dat de Crediteuren de welke onderricht zynde dat dusdaenige Requeste gepresenteert was, ofte dat de Registers waeren te voorschyn gebracht dese betaeling fullen hebben aenveert, fullen gehouden zyn te vergoeden ten behoeve van de andere Crediteuren de somme die aen hun sal wesen betaelt, ende bovendien berooft van alle actie ter concurrentie van de somme de welke sy fullen hebben ontfangen.

X I I.

Om te voorkomen dat de Banquerouten niet en worden verlicht aen de gene die becomen Brieven van Inductie by de welke den persoon van den Impetrant ende syne borgen bevrydt moghten zyn van alle arrest voor den tydt van eene maendt, Wy verclaeren dat voortaan geene Brieven van Inductie en fullen worden toegestaan, ten zy de gene de welke de selve versoeken, aen hunne Requeste en hebben gevoeght eenen exacten staet van hunne Schulden ende van hunne Goederen, bewaericht onder eede voor eenen van onse Secretarissen, op dat men voor af kan oordeelen by overweginge van desen Staet oft dat de Goederen sufficient zyn om te voldoen.

X I I I.

Eyndelijck willen Wy, datmen in den staet van de schulden by eene besondere aenmerckinge onderscheyde de gene die aangewesen zyn by vonnis overgegaen in cragt van geweyde.

Daeromme bevelen onse seer lieve ende getrouwe die Cancelier ende Luyden van onsen Raede geordonneert in Brabant, ende alle andere onse Justicieren, Officieren ende Onderdaenen die dese sal aengaen, dat sy onse tegenwoordige Ordonnantie achtervolgen ende onderhouden, ende de selve stiptelijck doen achtervolgen ende onderhouden sonder gedragh, gunste nochte oogluyc kinge. *Want Ons alsoo gelieft.* In teecken der waerheydt hebben Wy doen setten onsen grooten Segel aen dese tegenwoordige. Gegeven in onse Stadt van Brussel den 4. Junii, in't jaer ons Heere 1759. ende van onsen Rycke her negenthienste. Was gearapheert, *Rob. vt.* leeger was, *Door de Keyserinne Coninginne in Haeren Raede*, was onderteekent, *J. F. de Vos*, ende was daer aen gehangen den grooten Segel van Haere Majesteit geprint in rooden wasch met dobbelen steerte van parquement.

X I I I.

Finalemment Nous voulons, que dans l'état des Dettes on distingue par une Note particuliere, celles qui sont ajugées par sentence passée en force de chose jugée.

Si donnons en mandement à nos très-chers & féaux les Chancelier & Gens de nôtre Conseil de Brabant, & à tous autres nos Justiciers, Officiers & Sujets qui ce regardera, que nôtre presente Ordonnance ils observent & entretiennent, & la fassent exactement observer & entretenir, sans port, faveur ni dissimulation : *Car ainsi Nous plait-il.* En témoignage de quoi, Nous avons fait mettre nôtre grand Sêel à ces Presentes. Donné en nôtre Ville de Bruxelles, le 4. Juin l'an de grace 1759. & de nos Regnes le dix-neuvième. Etoit paraphé, *Rob. vt.* plus bas étoit, *Par l'Impératrice Reine en son Conseil*, étoit signé, *J. F. de Vos*, & y étoit appendu le grand Sêel de Sa Majesté, imprimé en cire rouge, à double queue de parchemin.

E X T R A C T

Uyt het Edict van den Keyser CAREL den V. aengaende de Banqueroutiers.

Van den 4. October 1540.

ENde want in onse voorschreven Landen daegelickx overcomen ende arriveren vele vremde Cooplieden ende groot getal van Coopmanschepen van alle quartieren, tot grooten nutte, profyte ende welvaeren van onsen voorschreven Landen ende die Onderfaeten, van dien wy begerende, dat de voorschreven Coopmanschepe haeren loop aldaer vryelicken hebbe ende gefavoriseert magh worden, hebben in't jaer een-en-dertigh lefleden gemaect sekere Ordonnantien tegens die Banquerouten, Schuldnaers ende Fugitiven, die bedriegelijcken ende dolose vervoeren ende wegh draegen t'geldt ende Coopmanschap van den goeden vremden Coopman ende andere eerlicke ende deughdelicke lieden, die rechtveerdige ignorantie hebben van den frauden van de voorschreven Banquerouten, Schuldnaers ende Fugitiven; welke Ordonnantien niet bewaert nocht onderhouden en zyn geweest, als't wel van noode hadde geweest.

Boven dien, dat eenige hun vervoordert hebben onse voorschreven Ordonnantie te glosen ende interpreteren anders dan men behoort ten voordeele van de voorschreven Banquerouten ende Fugitiven.

Wy willende hier inne voorsien, hebben geordonneert ende gestatueert, ordonneren ende statueren, dat alle Cooplieden ende Coopwyfven ende andere Schuldnaers van wat conditie ofte qualiteyt sy zyn, die hemlieden absenteren sullen van der plecke van haere residentie, sonder te vernoegen haerlieder Creditoren, ende heymelijcken transporteren ofte verswygen sullen haerlieder Goeden om de selve te bedriegene, sullen gehouden ende geacht worden voor openbaer Dieven, als Straetschenders

E X T R A I T

De l'Edit de l'Empereur CHARLES V. touchant les Banqueroutiers.

Du 4. Octobre 1540.

ET pour ce qu'en nosdits Pays journallement affluent & arrivent plusieurs Marchands étrangers, & grand nombre de Marchandises de tous quartiers au grand bien, profit & utilité de nosdits Pays & sujets d'iceux, Nous desirans que ladite marchandise y puisse avoir librement son cours & être favorisée, avons l'an 1531 fait certaines Ordonnances contre les Banqueroutiers & Debiteurs fugitifs qui frauduleusement & d'olusement emportent l'argent & Marchandise des bons Marchands étrangers, & d'autres gens de bien qui ont juste ignorance de fraudes desdits Banqueroutiers & fugitifs, lesquels n'ont été gardées ni observées comme bien auroit été requis, avec ce qu'aucuns se sont avancé de glosser & interpreter nosdites Ordonnances autrement qu'on ne doit en faveur desdits Banqueroutiers & fugitifs, Nous veuillans en ce pourvoir, avons ordonné & statué, ordonnons & statuons que tous Marchands & Marchandes & autres debiteurs de quelle qualité ou condition qu'ils soient, qui s'absenteront du lieu de leur residence sans payer ou contenter leurs Creditors, & clandestinement transporteront ou celleront leurs biens pour iceux defrauder, seront tenus & reputez pour larrons publics, comme guetteurs des chemins & ennemis du bien public, & tels les avons déclaré & déclarons, ordonnant à tous nos Officiers & Justiciers de les apprehender quelque part qu'ils les trouvent, sans qu'ils puissent jouir de quelque Privilege, Franchise ou liberté quelle qu'elle soit, & après les avoir apprehendé, qu'ils procedent contre eux sommairement sans figure de procès, & que les Juges par-devant lesquels ils seront accusé ou calengé, s'il leur appert de ladite fuite & fraudulent transport, ou recellement de leur bien, les condamnent au dernier supplice par la

Voerwaer soo wiet is/die een proces beginnen wil / oft van eenighe saken hem wil beklagen/hy sal hem wel bedencken/en oock van gheleerde ende verstande mannen raet begheeren / ende daer groote gade op slaen/ende met alder neerstigheydt die saecke ondersoecken/ende wel pondereren/ om t'gene dat hy voorsz ghenomen heeft/met goede middelen te bewijzen / ende niet goet recht ten eynde te brengen. Want gemeynlijck ghebeurt, dat die aenleggere den last heeft van te bewijzen/ t'ghene dat hy zijn parthije opleydt. p

Ende daerom/ ghemerckt dat alle bonnissen twijffelachtigh en te beduchten sijn/tot datse gegaen sijn/ soo ist wel van noode / dat een peggelijck aenleggher/ eer dat hy begint/ hem in alle saken wel berade/ende tot alle dinck wel bereet make/op dat hy sijn sake wel wijs sy:want na dat hy sijn proces begonst hadde/ soo en soude hy niet nae sijn begheeren/dagen van dilay / oft ander nootsakelijcke dingen/tot sijnen processe behoorende/verkrrijgen konnen. q

Ende wanueer die aenlegghere in zijn voorsz saecke / redelijck meynt ghefundeert/ende beraden te sijn/ ende daer op goede hope heeft te triumphheeren inde sake/soo en sal hy nochtans sijn rechte sake/ door sijn klagen niet terstont te wercke leggen/ maer sal zijn parthije van vrientschappen wegghen/ ende door broederlijcke eereweerdigheyt hem goedertierlich door eenen anderen / oft oock selve mondelijck / van te vooren waerschouwen ende zijn goet rechte ende bescheet thoonen. Ende indien parthije als dan niet hoozen/ noch de rechteveerdigheyt niet verstaen en wil / soo mach hy wel byp ende vranck/sonder achterdencken voort procederen. Ende al ist dat beyde de parthijen voorsz rechte comen/ ende voorsz nemen/haren twist niet proces te voleynden/soo sal nochtans die rechter/uyt eerbaerheyt/ soo verre als hy mach/ op aboutuere/oft hy daer eenighe questie bonde/ die niet goet om te schepden en ware / ende oft hy die parthien op malkanderen verhart bonde/niet alle neerstigheyt ondersoecken/om niet goede redenen/beyde die parthijen te veraccordeeren/ende te vreden te stellen / om door dien middelen/ groote ontallijcke costen te schouwen. r

*Preparatio
ria iudicio
rum.*

*p l. ij. D. de
probat.*

*q arg. l. fide
tende. C. de
tempo. in
integ. res.*

*r l. equiffi-
mum i. pra.
D. de usu.
fruct.*

Van ordinaris rechters te versoecken/ in menigerhande saecken.

8. Ordonnons que toutes Aysances et Communes ayans été Bois de haute Futaye et présentement ruinées soient mises à Ban , avec défense d'y toucher , sarter ny mener le Bétail l'espace de dix ans , à peine de fourfaire les amendes taxées , au regard de nos Forêts ; Nous réservant pareillement le pouvoir d'allonger ou accourcir ledit terme selon que la recroissance sera. (1)

9. Bien entendu que comme la recroissance desdites Aysances ne se peut faire tout à une fois , et que ce serait chose griève aux Habitans d'être entièrement frustrés de la Pâture par tout ; Nous leur avons permis que tous les ans ils pourront mettre en Ban la dixieme partie desdites Aysances ruinées , et continuer toujours de suite , et en telle sorte qu'à la dixième année tout soit mis en Ban. (2)

10. Et comme plusieurs de nos Villes , Villages et Communautés se sont avancées de vendre à des particuliers la coupe de leur bois d'aysances et communaux sans nôtre congé et permission , au moyen de quoi ils sont beaucoup diminués ; et pis sera si cette licence ne leur est ôtée , leurs avons défendu et défendons par cesdites présentes ladite vente de coupe de bois , sous quel prétexte ni permission que ce soit , si ce n'est de Nous ou de nos Finances , à peine que les acheteurs et vendeurs fourferont le prix d'icelui , soit-il déjà coupé ou non , abolissant l'autorité que les Prévôts et autres nos Officiers se peuvent avoir attribués de donner semblables congés ; et ordonnons que recherches et poursuites soient faites par nôtre Procureur Général des desordres perpétrés en ce regard , à l'exemple de ce qui a été fait du passé , et doit être continué pour empêcher semblables abus. (3)

(1) Voir art. 1 et 3 de l'ordonnance du 15 septembre 1724.

(2) Voir art. 1 et 3 de l'ordonnance du 15 septembre 1724.

(3) Voir art. 1. de l'ordonnance du 15 septembre 1724 ;

laten ende gedogen den voorſz Thoonden, ruſtelick, vredelick ende volcomelick genieten ende gebruycken ſonder henlieden daer inne te doen nochte latende geſchieden eenigh hinder, letſel ofte moeyniſſe, ter contrarie, maer den ſelven Thoonderen tot onderhoudeniffe van deſen helpende, ſtercken ende verſtaen by alle behoorlicke middelen des doenlijck zijnde, mits dat die voorſz. Remonſtrant

gehouden vverden deſen tegenvvoordigen metten eerſten te doen enregisteren in onſen Camere van Reeckeninghe voorſz. vvant ons alſo gelieft. Des t'oircondē, hebben vvy den Zegele van onſen Leen-hoven van Hollandt, t' vvelck vvy in ghelijcke ſaecten ghebruycken, aen deſen doen hangen. Gegeven binnen onſer ſtadt van Uytrecht opten xiiij. dach Februarij, in t' Jaer ons Heeren xv. Clxxx.

Placcaet ende Ordonnantie der Koninckl. Majest. beroerende de Viſſcherye ende Harinck-vaert. Den 9 Maert 1580.

BY DEN KONINCK.

Onſen lieven ende getrouvven, de Stadt-houder, Prefident ende Luyden van onſen Rade in Hollandt, Saluyt ende Dilectie. Alſoo de Burghemeesters ende Schepenen der Zee-ſteden van onſen Lande ende Graeffſchappe van Vlaenderen, als Nieupoort, Duyn-kercken, ende Oſtende; mitſgaders de Zee ſteden van onſen Lande ende Graeffſchappe van Hollandt ende Zeelandt over henlieden, ende die ghemeene Inghesetenen van diere Ons by ſupplicatie te kennen ghegheven hebben, hoe dat om te remedieren ende beletten het groote quaedt, en die ontallicke ſchade die de Viſſchers elckanderen in Zee binnen den Harinck-teelt doende zijn, tot grooten achterdele van den Harinck-vaert, daer aen t' vvelvaren van den voorſz. Landen eenſdeels hanghende is, Ende om te ſchuyven alle ongeregelthede, die de voorſchreven Viſſchers in Zee viſſchende, doende zijn, vwillens ende vvetens, ofte oock onvvetens, ende by noode; ende oock om ſekerlick de voorſz. Harinck-teelt te mogen gebruycken ende hantieren, ſy Supplianten op t' gene des voorſz. is onderlinge elck mette ſijne reſpectivelick ghelet hebben, ende daer nae verſaemder handt gecommuniceert, daer over geroepen oude Mannen, ende geexperimenteerde Stierluyden inde neringe vander voorſz. Viſſcherye, Ende hebben goedt met een expedient bevonden te zijn het Placcaet ende Ordonnantie op t' ſtuck vande Viſſcherye, (by vvielen Hoogloffelicker gedachten Keyſer Carrel de vijfde des Naems, onſen lieven Heer ende Vader, vviens ziele Godt ghenadich zy) in den Jare 1546. ghemaect ende ghedecerneert, te doen vernieuven met ſeckere genoeghſame Puncten ende Articulen, by de voorſz. Supplianten geraemt

ende geadvifeert, tot vorderinge van de generale Viſſcherye van deſe onſe landen van hervvaerts over na uytvvyſen van t' concept ons mette voorſz. Supplicatie overgegeven, Biddende de voorſz. Supplianten ſeer ootmoedelick, dat om de gemeene vvelvaert te vorderen, ende alle bedrocht te ſchuyven in t' af-houven ende keiven van de Netten, Reepen, ende Vleten, binnen de voorſz. Harinck-teelt, Ons believen vvilde t' conteptende Articulen voorſz. te aggreeren; ende daer op doen expedieren onſe opene brieve van Placcate daer toe dienende. SOO IST, dat vvy de ſaecte voorſchreven overgemerckt, ende hier op gehadt t' advijs, eerſt van onſen lieven ende ghetrouvven Ridder, Hoogh-Bailju van onſer ſtede van Gent, ende Vice-Admiracl van der Zee, Heeren Adolph van Bourgoignen, ende voorts van oock onſen lieven ende getrouvven de Hooft, Prefident ende Luyden van onſen ſecreten Rade, genegen vvefende ter beede ende begeerte van den voornoemde Supplianten, ende vwillende voorſien t' onderhoudeniffe van der Viſſcherye, ende ten gemeynen oirbaet, met ende proffijte van onſen Landen, ende Onderſaten van hervvaerts over; hebben by deliberatie van onſen ſeer lieven ende ſeer beminder ſuſter de Hertoginne van Parma ende Plaiſance, voor ons Regente ende Gouvernante in onſe Lande van hervvaerts over gheordonneert ende gheſtatueert, ordonneren ende ſtatueren by deſen de Puncten ende Articulen hier navolgende.

In den eerſten, Dat alle de gene die hun in Zee ſullen willen tot de Viſſcherye en Harinck-vaert begeven, ſulle ſchuldig zijn haer Roeren te houden claer, in ſulker ſchijne, dat de voorſz. Roeren de Netten in der Zee dryvende niet en vanghen, ende ſchade of belet

Tafel en aanwyzinge der Placaaten, Ordonnantien, &c.

- rie van eenige fchikkingen, door haar Hoog Mogende Gecommitteerdens geformeert. Den 29 January 1752. Pag. 16
- Ordre van de Lykftatie of Begraaffenisfe van zyn Hoogheid, onfterffelyker memorie. 17
- Memorie van eenige fchikkingen op de Begraaffenis van zyne Hoogheid, glorieufer gedagtenisfe. 19
- Ordres en Instructien, belangende het beleid van de Begraaffenisfe, en het voorkoomen van inconvenientien in defelve, zoo ten aanzien van de Militie als van de verfcheide functien, welke waargenoomen zullen worden door zekere perfoonen, die tot ieder derfelve bequaamst zullen geoordeelt worden. 21
- Instructie voor den Major le Jeune, die de hooge en laage Officieren zal aanwyfen hun rang en Plaats. 22
- Instructie voor le Fevre, Hofmeester van den Generaal, die de Domesticquen en Bedienden van het Hof zal aanwyfen hun rang en plaats. 22
- Instructie voor Casper Concert, Contrarolleur van de derde en vierde Divisie. 23
- Instructie voor Willem Weis, Contrarolleur van de vyfde Divisie. 23
- Instructie voor Willem Nieuwierth, Fourrier van het Hof. 23
- Instructie voor Gotlieb Sebold, Sadelmaker van 't Hof, die de hooge en laage Bedienden, tot de Kamer van wylen zyne Hoogheid behoord hebbende, zal aanwyfen hun rang en plaats. 24
- Instructie voor een Officier, om de Generaal Majors en Collonels, die by het Lyk zullen gaan, te rangeeren, maakende de agfte Divisie. 24
- Instructie voor den Lieutenant Wagemeeftter Generaal Dankers. 24
- Instructie voor den Contrarolleur Generaal van de Marsch, Hendrik van Goor. 25
- Instructie voor den Pauker van het Regiment van Orange Vriesland. 26
- Ordre voor den Drost Pypers. 26
- Ordre voor de Bodens van de Generaliteit. 26
- Ordre voor de Trompetters. 27
- Ordre voor de Koetsiers. 27
- Resolutie van de Staten van Holland, waar by word goedgekeurt de ordre der Lykftatie van zyn Hoogheid, door Heeren Gecommitteerde Raaden geformeert. Den 1 February 1752. 27
- Lyst van de Heeren van haar Edele Groot Mog. Vergadering op de Begraaffenisfe van het Lyk van wylen zyn Hoogheid, Glorieufer gedagtenisfe, den Heere Prince van Orange en Nassau, adfifteerende, als mede van de Koetsen. 30
- Memorie of Instructie voor Deeken en Hoofdluiden van de Boodens van de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland. 32
- Ordre voor de Koetsiers 34
- Resolutie van de Staten Generaal, waar by word goedgekeurt, dat door haare Koninglyke Hoogheid de ordre van de Jarretaire voor zyne Hoogheid werde geaccepteerd. Den 1 Juny 1752. Pag. 35
- Resolutie van de Staten Generaal, op eene Memorie van den Heer Yorke, waar by defelve aan haar Hoog Mog. kennis geeft van de electie van zyne Hoogheid tot medelid der ordre van de Jarretiere. Den 2 Juny 1752. 35
- Rapport van de Gedeputeerden van haar Hoog Mogenden, inhoudende de Ceremonien en formaliteiten, by de installatie van zyne Hoogheid, als Ridder van de Jarretiere. Den 7 Juny 1752. 36
- Resolutie van de Staten Generaal, waar by aan den Prins Bifchop van Luik word toegestaan de titul van Altesse Serenisfime. Den 22 Juny 1753. 39
- Resolutie van de Staaten van Holland, wegens den rang van de Provinciale Rekenkamer, en de Hoven van Justitie in het Haagfche Berigt-boekje. Den 5 Juny 1754. 39
- Verbaal van de Gecommitteerden van de Staten van Holland en Zeeland, wegens de beëediging en installatie van Mr. Adriaan de Grande tot President van den Hoogen Raade. Den 15 November 1754. 40
- Resolutie van de Staaten van Holland, waar by benoemt worden Gedeputeerden tot de beëediging en installatie van Mr. Adriaan van der Mieden, als President van den Hove van Holland. Den 3 Mey 1758. 44
- Verbaal der Gedeputeerden van de Staten van Holland en Zeeland, wegens de beëediging en installatie van Mr. Adriaan van der Mieden. Den 6 Mey 1758. 44
- Resolutie van de Staaten Generaal, houdende eenige ordres aan haar Hoog Mog. Ambassadeur by den Turfschen Keyfer, betrekelyk de Congratulatie van den Grooten Heer wegens deszelfs komst tot den Throon. Den 12 Mey 1758. 48
- Resolutie van de Staten van Holland, inhoudende verfcheide ordres en arrangementen ter gelegenheid van het Overlyden van haare Koninglyke Hoogheid. Den 13 January 1759. 49
- Resolutie van de Staaten van Holland, op het rapport van den Raadpensionaris wegens verfcheide fchikkingen, door haar Hoog Mog. ter gelegenheid van het Overleiden van haare Koninglyke Hoogheid gemaakt. Den 13 January 1759. 53
- Rapport wegens het afleggen van een Compliment van Condoleantie over het afterven van haare Koninglyke Hoogheid. Den 13 January 1759. 54
- Resolutie van de Staaten van Holland, op een Misfivfe van den Hertog van Brunswyk, waar by defelve het overlyden van haare Koninglyke Hoogheid aan haar Ed. Groot Mog. bekend maakte. Den 16 January 1759. 54
- Resolutie van de Staaten Generaal, wegens het aanneemen van den rouw door haar Hoog Mogenden, en derfelfer Ministers, over

cie van Holland en Westvriesland, en van de Heeren van Borssele, Buteux, Lynden en van Hoorn van wegens de Provincie van Zeeland.

Het welk gedaan zynde, is vervolgens de meergemelden Heer van der Mieden in de voorz. Vertrekamer binnen bescheiden en gezet op een stoel, bezyden de Tafel agter de rugge van de Heeren Gedeputeerden van Zeeland gesteld; alwaar geseten weefende, heeft de meergemelden Heer Raadpensionaris hem aangezegd, dat, in gevolge van de Verdragen op het fait van de Justitie tusfchen de twee Provincien intercedeerende, by de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland gedaan zynde Nominatie van een tripel getal van Perfoonen tot bedieninge van de plaatse van Præsident in den opgemelden Hove, om daar uit by haar Koninglyke Hoogheid de Vrouwe Gouvernante en Voogdesse van zyne Hoogheid den Heere Prince Erfstadhouder van beide de Provincien, één te worden geëligeert, hoogstgedagte haare Koninglyke Hoogheid by derzelve Misfive van den 3 April laatstleeden gelieft hadde aan hooggemelde Heeren Staaten van Holland en Westvriesland bekent te maaken, dat deselve hem Heere van der Mieden daar uit hadde geëligeert tot Præsident in den voorz. Hove, en dat daar op by de hooggemelde Heeren Staaten van beide de Provincien ten dien einde ten zynen behoeven was verleent behoorlyke Commissie daar toe dienende: dat hy ontwyffelyk beide de voorz. Commissien, als hem ter hand gesteld geweest zynde, zoude hebben geleezen, vragende vervolgens of hy bereid was op deselve Commissien, mitsgaders op de Instructie van den gemelden Hove en Ampliatie van dien, en specialyk op het voorz. Articul van de voorgeroerde Nader Ampliatie te doen den behoorlyken Eed; en na dat hy daar op verklaart hadde van jaa, en hem het voorz. Articul in specie voorgelezen was, heeft de meergemelden Heer van Borssele agtervolgens het geene voorz. is daar neevens gedaan de Verklaringe hier vooren geroert; en heeft vervolgens de meergemelden Heer van der Mieden op de voorschreeve Commissien, Instructie en Ampliatie van dien, en specialyk op den inhoude van het voorz. Articul der voorgeroerde Nader Ampliatie, ter vermaaninge van den voornoemden Raadpensionaris, corporeelyk en formeelyk gestaaft den Eed als na gewoonte, geevende daar op de hand zoo aan de voorgeroerde Heeren haar Edele Groot Mog. Gecommitteerden, als meede aan de meergemelde Heeren Gedeputeerden van Zeeland, ook gelykelyk by deselve in de bedieninge van het voorz. Ampt alle geluk en voorspoed toegewenscht wordende; waar op gemelde Heere Præsident de Heeren Gedeputeerden van beide Provincien ten hoogsten heeft bedankt voor de moeite by haar Edele in het geene voorz. is genoomen, met byvoeginge van de com-

plimenten op zoodanige geleegentheid pasfende; en middelerwyl het Formulier hier vooren geinfereert door den Heer Secretaris Boey, ten dien einde aldaar bescheiden, op de rugge van beide de voorz. Commissien geschreeven zynde, is, zoo onder de eene als onder de andere voor aangesteld, *my present als Secretaris van de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland*, met subscriptie *C. Boey*, en op een en deselve regul, *J. V. Borssele, P. Buteux, A. J. V. Lynden, H. van Hoorn van Warmenhuisen*, het welk in dier voegen voltrokken weefende, zyn de gemelde Heeren Gedeputeerden van de Provincie van Zeeland wederom uitgegaan, en door de gemelde Heeren de Wit, Rendorp en Raadpensionaris Steyn tot buiten de deur van de Gallerye geconduifeert: waar na deselve Heeren wederom zyn gegaan in het vertrek naast het geene waar in de voorgemelde actie was gepasfeert, en zyn aldaar gebleven tot dat de Heeren Gecommitteerden van haar Edele Groot Mogende hier na te melden met den Heer Præsident waaren vertrokken.

Weinigen tyd daar na is de gemelde Heer Præsident door de Heeren van Rhoon en van Genderen de deure uitgeleid, hebbende deselve Præsident den voorrang, en gaande in het uitgaan in het midden tusfchen de gemelde twee Heeren, de verdere Heeren Gedeputeerden van de Provincie van Holland en Westvriesland in twee paaren daar op volgende, en in dier voegen over het Binnenhof gebragt weefende tot aan de trappen van de Zaal, is de gemelde Heer Præsident tusfchen de gemelde Heeren van Rhoon en van Genderen, en gevolgt als booven, opgeleid tot aan de deure van de Raadkamer van den voorschreeven Hove, alwaar de meergemelde Heeren Gecommitteerden van de Provincie van Holland en Westvriesland voor uit ingetreden zyn zonder eenige praëallable denunciatie, doende den gemelden Heer Præsident meede daar op volgen.

In de voorschreeve Raadkamer gekoomen weefende, hebben de Heeren van den Raad alle hunne plaatsén gehad aan de Taafel, waar aan zy ordinaris haare zitplaats hebben, die geschooven was na de Oostmuur van deselve Kamer, zynde het Westeinde van deselve Tafel opengelaaten; en hebben de Heeren Gedeputeerden van de Provincie van Holland en Westvriesland haare plaatsén genoomen aan een Tafel, geset met het eene einde teegens de Westmuur van de voorschreeve Raadkamer aan de eene zyde van de Tafel met de rugge teegens de Noordmuur, te weeten den Heere van Rhoon teegens de voornoemde Westmuur van de voorschreeve Kamer, en daar aan de Heer van Genderen met den voornoemden Raadpensionaris Steyn, en zoo vervolgens de Heeren de Wit, Rendorp en Lychochton Hoogkamer; waar op aanstonds meede binnen gekoomen zyn de meergemelde Heeren van Borssele, Buteux, van Lynden en van Hoorn, die haare plaatsén hebben ge-

noomen aan de andere zyde van de Tafel, met de rugge tegens het Balluster, te weeten, de Heer van Borsfele regt tegens over den Heer van Rhoon, en zoo vervolgens de Heeren Buteux, van Lynden en van Hoorn, zynde ondertusfchen de plaatfe van den Heer Præfident opengelaaten, en den zelve blyven staan tusfchen beide de voorfchreeve Tafels ontrent den ingang van het voorsz. Balluster: de Heeren Gedeputeerden van beide de voorsz. Provinciën in dier voegen gefeeten zynde, heeft de voornoemde Raadpenfionaris Steyn in fubftantie verhaalt, dat met het overlyden van den Heer Mr. Johan de Mauregnault, in zyn leeven Præfident in den gemelden Hove, noodig zynde, dat tot meerder luister en maintien van het respect van den voornoemden Hove, mitsgaders tot beeter directie van de befoignes en expeditie van zaaken, een ander gequalificeert en vertrouwt perfoon tot den voorfchreeven staat in deszelfs plaatfe wierd gefelt, de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland, in gevolge van de Verdraagen tusfchen de twee Provinciën intercedeerende, hadden gedaan Nominatie van een tripel getal van Perfoonen tot bekleedinge van den voorfchreeven staat van Præfident; en om de goede kennisfe, die de hooggemelde Heeren Staaten hadden van de wysheid en ervaarentheid van den gemelden Heere van der Mieden, zoo in materie van Juftitie als Politie, mitsgaders van zyne regtvaardigheid, vigilantie, integriteit en getrouwigheid, den zelve Heere van der Mieden tot den voorfchreeven staat, met eenpaarige ftemmen van alle de Leeden van de voorfchreeve Provinciën daar toe mede hadden genomineert, en dat hoogstgedagte haare Koninglyke Hoogheid den zelve Heere van der Mieden uit de genomineerde Perfoonen tot de bediening van den voorfchreeven staat hadde geëligeert, en dat vervolgens de meer hooggemelde Heeren Staaten van beide de meer hooggemelde Provinciën aan hem Heere van der Mieden daar toe hadden gedaan depecheeren de gewoonelyke Commiffien, en dat mitsdien de meergemelde Heeren Gedeputeerden van beide de hooggemelde Provinciën, volgende de last en authorifatie van de hooggemelde Heeren haare respective Principaalen, den gemelden Heere van der Mieden op huden in de voorfchreeve qualiteit folemneelyk hadden beëedigt, met byvoeginge, dat haar Edele Mogende teegenwoordig in den voorfchreeven Raad verfcheenen waaren, om meergemelden Heer van der Mieden, volgende de authorifatie en de last als booven, aldaar te introduceeren, en in de bediening van den voorfchreeven staat met 'er daad te infalleeren, het welk door monde van den gemelden Heere van Borsfele speciaelyk uit den naam en van wegens de Heeren Staaten van Zeeland mede bevestigd zynde, is de gemelde Heer van der Mieden wegens de Gedeputeerden van beide de Provinciën, met toewenfching van den Zeegen van God Almagtig over deszelfs directie, verfogt

zig in de Præfidiaale Stoel, in maniere als booven opengelaaten zynde, te willen voegen; gelyk vervolgens de voorfchreeve plaatfe door denfelven ook is geoccupeert; en heeft de voornoemden Heer Raadpenfionaris Steyn daar op beide de voorgeroerde Commiffien gefelt in handen van den Griffier van den voorfchreeven Hove, doende door den zelve eerst die van haar Edele Groot Mog. en vervolgens ook die van de Heeren Staaten van Zeeland met de indorfation van de Beëediging ordentelyk opleefen; het welk gedaan zynde, heeft de voornoemden Raadpenfionaris daar op verklaart, dat de meergemelde Heeren Gedeputeerden van beide de voorfchreeve Provinciën, de Heeren van den Raade recommandeerden, ook in den naam en van weegen de Heeren Staaten van beide de hooggemelde Provinciën, en ingevolge van de voorgeroerde Commiffien lasten en ordonneerden, den gemelden Heere van der Mieden voor Præfident van den gemelden Raad te erkennen, te revereeren en obedieeren, mitsgaders van de Regten, Eeren, Præëminentien, Vryheeden, Wedden, Nutfchappen, en Profyten, daar toe staande en gehoorde, doen, laaten en gedoogen, rustelyk en vreedelyk genieten en gebruiken, en hem ook, den voorsz. staat exerceerende, doen en geeven alle hulp, raad en afiftentie, voor zoo veel des noods zy, en zy luiden by hem daar toe verfogt zullen worden, het welk door den gemelden Heer van Borsfele ook geconfirmeert, en alles in dier voegen gepasfeert weefende, heeft de Heer Cauw van Dufen, eerste prefente Raad in den gemelden Hove, in naame van den gantschen Raad, de Heeren Staaten van beide de voorfchreeve Provinciën bedankt, waar op insgelyks de gemelden Heer Præfident een compliment van dankfegging aan de Heeren Staaten van beide de hooggemelde Provinciën, als mede aan haar Koninglyke Hoogheid de Vrouwe Gouvernante en Voogdesfe van den Heere Prince Erfstadhouder van beide Provinciën heeft gedaan; en zyn daar op de Heeren Gedeputeerden van de Provincie van Holland en Westvriesland wederom uit deefe Raadkamer vertrokken, werdende uitgeleid door de vier oudfte Raaden van den voorfchreeven Hove tot booven aan de Trappen tusfchen de Rolle en de groote Zaale, en weder paar aan paar gegaan na de voorgeroerde Vertrekkamer van haar Edele Groot Mog. Gecommitteerde Raaden, en zyn daar op korts gevolgt de meergemelde Heeren Gedeputeerden van de Provincie van Zeeland, geconduifeert als vooren tot de voorfchreeve trappen toe, en aan de voornoemde Deure van de Gallerye koomende, zyn aldaar wederom door de voorgemelde Heeren de Wit, Rendorp en den Raadpenfionaris opgehaalt; en in de voorfchreeve vertrekkamer over en weder den anderen bedankt hebbende, ook reciproquelyk verklaart weefende, dat in de voorfchreeve Actie alles ordentelyk volgens het gemaakt concert was